

Stofnanafjárfestar sem virkir hluthafar

Morgunfundur Viðskiptaráðs, Nasdaq og Samtaka atvinnulífsins

Helga Hlín Hákonardóttir hdl.
Reykjavík Natura 26. maí 2016

STRATEGÍA

Skilgreining stofnana fjárfestis?

Lífeyrissjóðir
Tryggingafélög
Verðbréfasjóðir

Fjárfestingarsjóðir
Private Equity Funds
Hedge Funds
Eignastýringar

Ríkissjóður
Auðlindasjóðir

Alls ekki allir virkir

**Grundvöllur
hluthafahugtaksins á
ekki við um alla
fjárfesta**

- Veita fjármagn,
- móta stefnu og
- veita og móttaka upplýsingar
- til virðisauka fyrir félagið

**Sumir eru einfaldlega
meira Excel en annað**

- Tilgangur/hlutverk
- Löggjöf
- Vísitölusjóðir
- Viðskiptamódel
- Veltuhraði
- Mannafli
- O.fl.

Hins vegar hávæð krafa um að kalla
hluthafa til ábyrgðar eftir
alþjóðlega bankakrísu

Hvað felst í virkni?

**Gegnsæi um virkni
stofnanafjárfestis
nauðsynlegt**

- Samþykktir
- Fjárfestingarstefnur
- Hluthafastefnur
- Skipuleg upplýsingagjöf um virkni hluthafa

Tegundir þátttöku

- Móttaka upplýsinga
- Veiting upplýsinga / skoðana
  - Formlega
- Tillögugerð og tilnefningar fyrir hluthafafundi
- Atkvæðagreiðsla

Stofnanafjárfestar í stjórnir?

Stjórnarmenn tilnefndir af og njóta stuðnings stofnanafjárfestis/-a

- Ekki „fulltrúar“ viðkomandi eða tengdir þeim
- Lögformlega þarf að koma til formlega lög/samþykktir/hluthafasamkomulag/annað
- **Árétting um trúnaðarskyldur stjórnarmanna við félag og alla hluthafa**

Eiga starfmenn- /stjórnarmenn stofnanafjárfesta þá að fara sjálfir í stjórn rekstrarfélaga?

- Mismunandi tegundir stofnanafjárfesta
- Rýna tilgang starfseminnar, innherjatakmarkanir, hagsmunaárekstra, trúverðugleika, samkeppnismál o.fl.

Af hverju virkir?

VIRÐISAUKI FYRIR FÉLAG/STJÓRN

- Fer fjölgandi
- Breiðari skoðanaskipti
- Bætt ákvarðanatataka
- Aðrir hagaðilar virkir
- Aðhald og gegnsæi
- Traust og skilningur stjórnenda, hluthafa og stofnanafjárfesta
- Traust bakland þegar á reynir
- Óvæntar upptækur á hluthafafundum ólíklegri
- Upplýsingagjöf þegar vel er gert skiptir líka máli
- Bætt samkeppnisstaða stjórnar

VIRÐISAUKI FYRIR FJÁRFESTI

- Samfélagslegt hlutverk
  - Public Choice Theory
- Víðtækari hagsmunir rýndir
  - Hagaðilar viðkomandi stofnanafjárfestis
- Samsetning skiptir máli
  - Stjórnar
  - Hluthafa
  - Markaðar
- Lítil veltuhraði og fjöldi fjárfestinga
- Ekki hægt að kjósa með fótunum
- Skuldbindingar til langs tíma
- Bætt samkeppnisstaða stofnanafjárfestis

Virgni stofnanafjófesta sl. misseri

Lífeyrissjóðir

- Hluthafastefnum fer fjölgandi og gegnsæi samskipta bætt
- Valnefndir lífeyrissjóða
- Undirbúningur og framkvæmd hluthafafunda
- Tillögugerð stjórna rýnd – skýr umboð hluthafa
  - Heimild til hækkunar hlutafjár
  - Heimild til kaupa á eigin hlutum
  - Starfskjarastefnur – kaupréttaráætlanir
  - Arðgreiðslustefnur
  - Umræður og upplýsingabeiðnir á hluthafafundum
- Virk þátttaka í kjöri stjórna

Bankasýsla ríkisins

- Eigandastefna ítarleg
- Borgunarmálið
- Samskipti við bankaráð Landsbankans

Er einhver streita hér heima?

Íslandslagið

- Samsetning eignarhalds á íslenskum fyrirtækjamarkaði og lífið eftir hrun
  - Íslenskur almenningur á eignir lífeyrissjóðanna – ekki bara skuldir
- Krafa almennings um siðbót
  - Eiga lífeyrissjóðir að skila samfélagslegu hlutverki en ekki aðeins ávöxtun?
- Vönduð ákvarðanatataka
  - Samsetning stjórna
  - Virkir hluthafar
- Orðsporsáhætta
  - Fyrirtækja
  - Fárfesta
  - Opinberra aðila
- Samkeppni og frumkvæði
  - Einnig hjá stofnanafjórðingum

Annað og meira en stofuskraut

**Virkir stofnana-
fjárfestar sem
slíkir skapa ekki
hagsmuna-
árekstra**

Grundvallar-
réttindi hluthafa
og hagaðila þeirra

Jafnræði hluthafa

**Augljós krafa
sjóðsfélaga
/eigenda
stofnanafjárfesta**

Langtíma-
hagsmuna sé
gætt með virkri
þátttöku

Önnur sjónarmið
hagaðila

**Forsendur
skilvirks
markaðar m.a.**

Eigendastefnur
og virkni hluthafa
sáu gegnsæjar

Hagsmuna-
árekstrar
útilokaðir

Samkeppni tryggð

**Bætir
upplýsingaflæði
og
ákvarðanatöku**

Minni áhætta
fyrir rekstur,
stjórn og fjárfesta

Eykur samkeppni

TAKK FYRIR

10

STRATEGÍA